

Dato: 5. februar 2007
Kontor: Udlændingelovskontoret
J.nr.: 2006/4011-179
Sagsbeh.: SAM

Besvarelse af spørgsmål nr. 165 stillet af Folketingets udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik til ministeren for flygtninge, indvandrere og integration den 16. august 2006 (alm. del).

Spørgsmål:

"Som opfølgning på samråd om Amnesty Internationals rapport om voldsramte kvinder, jf. samrådspørgsmål Ø, bedes ministeren sende en redegørelse til udvalget med en detaljeret beskrivelse af de omtalte 52 sager. Beskrivelsen bør blandt andet indeholde oplysning om, i hvor mange tilfælde de pågældende kvinder har fået advokatbistand, hvor ofte en uvildig tolk har medvirket ved kvindernes henvendelse om volden og hvor længe de pågældende kvinder har haft opholdstilladelse i Danmark på det tidspunkt, hvor denne inddrages."

Svar:

Jeg har til brug for besvarelsen af spørgsmålet anmodet Udlændingetjenesten om en gennemgang af de sager, hvor udlændinge har påberåbt, at samlivet er ophørt på grund af vold i ægteskabet.

Udlændingetjenesten har i den forbindelse oplyst, at der ikke er nogen begrænsninger med hensyn til hvad, der kan accepteres som dokumentation for voldsudøvelse. Der kan, i overensstemmelse med forarbejderne til bestemmelsen, fremlægges alle former for dokumentation, herunder udtalelser fra læger og krisecentre, skadestuerapporter, politirapporter mv.

Udlændingetjenesten har endvidere oplyst, at det forhold, at der i nogle sager går nogen tid fra volden er udøvet, til samlivet ophører, ikke i praksis har væsentlig betydning for, om udlændingen får inddraget eller nægtet sin opholdstilladelse.

Jeg har på baggrund af Udlændingetjenestens redegørelse ikke fundet grundlag for at ændre praksis på området med hensyn til de nævnte spørgsmål.

Med henblik på at sikre, at udlændingemyndighedernes afgørelser på området altid tillægger hensynet til den voldsramte udlænding den vægt, det ifølge lovforarbejderne og praksis bør

have, vil jeg udarbejde en cirkulæreskrivelse med retningslinier for behandlingen af denne type sager.

Som nyt initiativ vil jeg, for yderligere at sikre de voldsramtes retsstilling, sørge for, at praksis fremover bliver således, at en voldsramt udlænding i en periode op til 30 dage kan tage ophold på et krisecenter, uden at udlændingemyndighederne starter en sag om inddragelse af opholdstilladelse.

Tallene fra Udlændingesservice er baseret på oplysninger i særtræk fra udlændingeregistret og en efterfølgende manuel gennemgang. Oplysningerne kan derfor være behæftet med en vis usikkerhed, da udlændingeregistret er opbygget som et journaliserings – og sagsstyringssystem, og ikke som et egentligt statistiksystem.

Der er endvidere for 2006 tale om foreløbige tal, idet tallene fastfryses i foråret det efterfølgende år. Indtil da, kan der forekomme mindre justeringer af tallene.

Gennemgangen viser, at Udlændingesservice i perioden fra den 1. januar 2004 til 5. maj 2006 har truffet afgørelse i 52 sager, hvor udlændinge har påberåbt, at samlivet er ophørt på grund af vold i ægteskabet.

Ud af de 52 sager har Udlændingesservice afgjort 27 sager i 2004, 22 sager er afgjort i 2005, og 3 sager er afgjort i 2006.

Udlændingesservice har undladt at inddrage opholdstilladelsen i 14 sager.

I 38 sager har samlivsophøret medført, at Udlændingesservice har inddraget udlændingens opholdstilladelse.

I 33 sager har udlændingen påklaget Udlændingesservices afgørelse til Integrationsministeriet. Ministeriet har stadfæstet afgørelsen vedrørende 29 udlændinge og omgjort afgørelsen vedrørende 4 udlændinge.

Det er i alle sager vurderet, om den særlige undtagelsesbestemmelse i udlændingelovens § 19, stk. 8, har kunnet finde anvendelse i de konkrete tilfælde. Efter denne bestemmelse skal der ved afgørelse om inddragelse af en opholdstilladelse som ægtefællesammenført som følge af samlivsophør, tages særligt hensyn til, om samlivsophøret skyldes, at udlændingen har været udsat for overgreb, misbrug eller anden overlast m.v. her i landet.

Bestemmelsen blev indsat i udlændingeloven ved lov nr. 380 af 22. maj 1996 (som en særskilt bestemmelse i § 26).

På daværende tidspunkt kunne en familiesammenført udlænding opnå tidsubegrænset opholdstilladelse efter tre års ophold. Som begrundelse for bestemmelsen blev det anført, at der i det tredje år af opholdet kunne være særlig anledning til at tage hensyn til udenlandske kvinder, hvis ægteskabelige samliv ophæves som følge af den herboende ægtefælles fysiske voldudøvelse.

Om anvendelse af bestemmelsen i praksis fremgår af forarbejderne herudover bl.a. følgende:

”Anvendelsesområdet for den foreslåede bestemmelse vil være tilfælde, hvor en opholdstilladelse meddelt i medfør af udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, vil kunne inddrages eller nægtes forlænget som følge af manglende samliv på fælles bopæl, og hvor samlivsophævelsen er foretaget under henvisning til, at vedkommende udlænding er blevet udsat for de i bestemmelsen nævnte overgreb.

(...).

Det vil i forbindelse med samlivsophævelse under henvisning til vold - for at undgå misbrug - være en forudsætning for anvendelse af den foreslåede bestemmelse, at det kan godtgøres, at der har været tale om voldsudøvelse.

Voldsudøvelse i bestemmelsens forstand vil altid foreligge, hvor der har været tale om fysiske overgreb i form af vold eller sammensatte forbrydelser, hvori vold indgår, som fx voldtægt eller røveri. Herudover vil trusler om vold kunne begrunde anvendelse af bestemmelsen. Endvidere vil fremkaldelse af fare for fysiske overgreb, jf. straffelovens §§ 250-254, herunder særligt § 252, være omfattet.

Efter omstændighederne vil også gentagen eller grov psykisk voldsudøvelse kunne begrunde anvendelse af den foreslåede bestemmelse.

Det vil ikke generelt kunne kræves, at udøvelsen af vold kan dokumenteres ved en politirapport. Også udtalelser fra de sociale myndigheder eller andre, herunder rapporter fra læger og kvindekrisecentre, vil kunne indgå i udlændingemyndighedernes vurdering af dette spørgsmål. Denne vurdering må imidlertid foretages konkret i hver enkelt sag ud fra de foreliggende oplysninger.

Det bemærkes i den forbindelse, at det efter de almindelige forvaltningsretlige regler påhviler udlændingemyndighederne at sørge for sagens oplysning, forinden afgørelsen træffes.

Anvendelse af bestemmelsen forudsætter endvidere, at inddragelse af en opholdstilladelse vil virke særligt belastende på grund af udsættelse for overgreb, misbrug eller anden overlast m.v. her i landet, og at overgrebet, misbruget eller overlasten m.v. har medført, at en udlænding med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, ikke længere samlever på fælles bopæl med den i Danmark fastboende person.

Det vil i forbindelse med samlivsophævelser under henvisning til vold - for at undgå misbrug - være en forudsætning for anvendelse af den foreslåede bestemmelse, at det kan godtgøres, at de i bestemmelsen omhandlede fysiske og psykiske overgreb er den reelle årsag til samlivets ophævelse.

De i den foreslåede bestemmelse nævnte hensyn skal inddrages i sager om inddragelse af en opholdstilladelse, jf. § 19, jf. § 26, eller nægtelse af forlængelse af en opholdstilladelse, jf. § 11, stk. 2, jf. § 19, jf. § 26.

Det vil herefter afhænge af en konkret afvejning, i hvilket omfang de i den foreslåede bestemmelse nævnte obligatoriske hensyn skal føre til, at inddragelse undlades.

I vurderingen af, om inddragelse af en opholdstilladelse som følge af samlivsophævelse skal undlades, bør særligt indgå de øvrige af udlændingelovens § 26 opregnede hensyn, herun-

der hensyn til eventuelle børn, situationen i den pågældendes hjemland, herunder risikoen for udstødelse i hjemlandet som følge af ægteskabet og/eller samlivsophøret, om ægteskabet har bestået i hjemlandet m.v. Også varigheden af det ophold, en udenlandsk, voldsramt kvinde har haft her i landet, kan indgå som et hensyn i den konkrete afvejning, men udlændingemyndighederne skal i højere grad end efter den eksisterende praksis vurdere de konkrete omstændigheder i de enkelte sager.

Den foreslåede bestemmelse vil også - ud over sager, hvor der bliver tale om inddragelse eller nægtelse af forlængelse af opholdstilladelser under henvisning til samlivsophævelse på grund af vold - gælde tilfælde, hvor den pågældende udlænding i øvrigt har en særlig svag stilling.

Dette vil fx være tilfældet, hvis den pågældende udlænding er stærkt fysisk eller psykisk handicappet, og hvor der bliver spørgsmål om udvisning eller inddragelse eller nægtelse af en opholdstilladelse.

Også i disse tilfælde vil det bero på en konkret vurdering foretaget af udlændingemyndighederne på baggrund af alle foreliggende oplysninger, om de i § 26 opregnede obligatoriske hensyn skal føre til, at der ikke sker udvisning eller inddragelse af en meddelt opholdstilladelse."

Udlændingesservice har siden administreret bestemmelsen i overensstemmelse hermed.

Udlændingesservice har på baggrund af en manuel gennemgang af sagerne oplyst, at den tid, der er gået fra meddelelse af den første opholdstilladelse på baggrund af et ægteskab til samlivsophævelsen, fordeler sig som følger i relation til de 52 sager:

	Under 1 år	1-2 år	2-3 år	3-4 år	4-5 år	Total
Afslag på forlængelse/inddragelse af tilladelse	11	18	6 (heraf er 1 afgørelse omgjort af Integrationsministeriet)	3 (heraf er 2 afgørelser omgjort af Integrationsministeriet)	0	38
Forlængelser/Undladelse af inddragelse	1	1	7	3	2	14
Total	12	19	13	6	2	52

Udlændingesservice har oplyst, at ud af de 52 sager havde udlændingene i 24 sager bistand fra en advokat under sagens behandling i Udlændingesservice. 6 udlændinge havde anden bistand, f.eks. fra LOKK.

Ud af de 33 sager påklaget til Integrationsministeriet havde udlændingene i 20 sager bistand fra en advokat. 8 udlændinge havde anden bistand, f.eks. fra LOKK.

Rigspolitiets Udlændingeafdeling har oplyst, at der ikke føres statistik over, hvor ofte der har været anvendt en uvildig tolk i disse sager, og at henvendelserne fra de voldsramte udlændinge finder sted i de enkelte politikredse, der heller ikke fører statistik over sagerne.

Jeg kan i øvrigt oplyse, at der i forbindelse med regeringens handlingsplan til bekæmpelse af mænds vold mod kvinder og børn i familien, der løber fra 2005 – 2008, er bevilliget midler til juridisk rådgivning til voldsramte kvinder. Ordningen dækker over en fuldtids jurist og en deltidskonsulent i Landsforeningen af kvindekrisecentre. Der tilbydes således juridisk bistand og rådgivning til voldsramte kvinder, fortrinsvis på krisecentrene, men i det omfang ressourcerne tillader det også til kvinder uden for krisecentrenes netværk.

Endvidere er der som led i handlingsplanen i maj i år blevet lanceret 5 kortfilm målrettet voldsramte kvinder. Filmene, der er udgivet på 10 sprog, giver saglig information og vejledning om de rettigheder, som voldsramte kvinder har og kan forvente hjælp til.

Der er i forbindelse med handlingsplanen desuden etableret en døgnåben hotline, der administreres af LOKK. Telefonvagterne har adgang til tolkebistand, så også voldsramte etniske kvinder kan få hjælp.

Jeg vil endvidere tage initiativ til i samarbejde med Landsforeningen af kvindekrisecentre at iværksætte yderligere informationskampagner, der skal oplyse de familiesammenførte kvinder om deres rettigheder i Danmark, blandt andet for at modvirke de sager, hvor manden holder kvinden isoleret eller i uvidenhed.